

Poruchy spánku a neurologická onemocnění

prof. MUDr. Karel Šonka, DrSc. – editor hlavního tématu

Neurologická klinika a Centrum klinických neurověd, 1. LF UK a VFN, Praha

Specialistům na poruchy spánku dlouhá léta vadilo, že laici a někteří lékaři simplifikovali klinickou problematiku spánku na nespavost a pomíjeli tak řadu samostatných nosologických jednotek. V posledních desetiletích navíc pozorujeme nedostatečné zohledňování pokroku ukazujícího významné epidemiologické, patofyziologické a terapeutické vztahy mezi chorobami nervové tkáně a abnormalitami a nemocemi spánku. Hlavní téma tohoto čísla *Neurologie pro praxi* si klade za cíl přispět ke zvýraznění povědomí o těchto souvislostech, o poruchách spánku a o jejich léčení.

V následujících článcích je opakovaně zmiňovaná obstrukční spánková apnoe (OSA), která je jedno z nejčastějších onemocnění (Benjafield et al., 2019). Článek P. Šiarnika a B. Kollára (Šiarnik et Kollár, 2022) popisuje význam OSA v iktologii včetně odkazů vysvětlujících narůstající jistotu, že OSA je významný rizikový faktor cévních mozkových příhod. Komentovaný soubor kazuistik E. Feketeové zmiňuje OSA v diferenciální diagnostice nadměrné denní spavosti (Feketeová, 2022). Vztah s OSA nemá jen teoretický význam vzhledem

k tomu, že je k dispozici efektivní léčba trvalým přetlakem v dýchacích cestách (CPAP). Článek K. Šonky a spolupracovníků (Šonka, Dostálová et Vyskočilová, 2022) přináší popis metody CPAP a také pohled na její historický vývoj. Paroxysmální projevy související se spánkem mohou být diferenciálně diagnosticky složité, protože kromě epileptických záchvatů se může jednat o projevy parasomnií nebo poruchy pohybu související se spánkem, což velmi pečlivě rozebírá článek P. Buška a J. Buškové (Bušek et Bušková, 2022).

LITERATURA

1. Benjafield AV, Ayas NT, Eastwood PR, et al. Estimation of the global prevalence and burden of obstructive sleep apnoea: a literature-based analysis. *Lancet Respir Med.* 2019;7(8):687-98.
2. Bušek P, Bušková J. Záchvatové projevy ve spánku.

Neurol. praxi. 2022;23(3):203-210.

3. Feketeová E. Denná spavost v ambulanci neurologa. *Neurol. praxi.* 2022;23(3):192-197.
4. Šiarnik P, Kollár B. Spánková apnoe u pacientů s cerebrální

ischémiou. *Neurol. praxi.* 2022;23(3):188-191.

5. Šonka K, Dostálová S, Vyskočilová J. Trvalý přetlak v dýchacích cestách (CPAP) – 40 let velmi účinné konzervativní léčby obstrukční spánkové apnoe. *Neurol. praxi.* 2022;23(3):198-202.

KORESPONDENČNÍ ADRESA AUTORA: prof. MUDr. Karel Šonka, DrSc., k.sonka@lf1.cuni.cz
Neurologická klinika a Centrum klinických neurověd, 1. LF UK a VFN
Kateřinská 30, 120 00 Praha 2

Cit. zkr: *Neurol. praxi.* 2022;23(3):187
Článek přijat redakcí: 9. 5. 2022